

86 . Câmpia Turzii | Județ: Cluj | Punct: Nod Rutier – Centru de Întreținere și Control | Anul: 2017

Anul: 2017

Cod RAN: 55366.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Preistorie, Epoca migrațiilor

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Eugenia Beu-Dachin, Eszter Piroška, Luca Paul Pupeză, Nagy Szabolcs, Bogdan Ursu, Timea Keresztes, Eszter Bedó, Raul Todika

Instituții: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită

Raport

Zona cercetată se află pe prima terasă de pe malul drept a râului Arieș la ieșirea din Câmpia Turzii spre Târgu Mureș, de-a lungul DN 15. Suprafața cercetată face parte din Proiectul Autostrada Brașov – Tg. Mureș – Cluj – Oradea, Secțiunea 2A: Ogra - Câmpia Turzii, Lot 3, Chețani – Câmpia Turzii. Centrul de Întreținere și Control al viitoarei Autostrăzi a fost proiectat pe suprafața unui sit arheologic devenit cunoscut în literatura de specialitate sub denumirea de Așezări și necropole de epocă avară de la Nodul Rutier Luna. Situl a fost identificat în anul 1999 cu ocazia lărgirii DN 15 și parțial investigat în perioada 2009-2010, cu prilejul unei ample cercetări arheologice preventive desfășurate în cadrul proiectului Autostrada Transilvania. Începând din anul 2013 cercetare arheologică este sistematică. Din cercetările preventive (2009-2010) și cele sistematice (2013–2017) reiese că situl cuprinde două așezări (denumite Așezarea I și II) și trei necropole (Necropola I, II și III), care aparțin epocii avare (secolele VI-IX) -nota 1.

Pe parcursul acestor lucrări pe suprafața viitorului Centru de Întreținere și Control au fost identificate complexe arheologice, dar multe dintre ele au rămas nefinalizate din lipsă de fonduri. În această zonă au fost localizate complexe din Necropola I și Necropola II, precum și din Așezarea II.

Tehnicile de săpătură au ținut seama de condițiile specifice ale sitului arheologic. În lucrările de cercetare anterioare s-a stabilit stratigrafia generală a zonei, care a permis decaparea mecanică cu excavatorul a unui strat de aproximativ 0,40 – 0,50 m. În acest strat nu s-au identificat vestigiile arheologice. Decaparea s-a făcut treptat, săpându-se straturi succesive pentru identificarea complexelor. S-a decapat mecanic și a fost cercetată o suprafață de cca 18000 m².

După decaparea mecanică au fost identificate și reidentificate 250 complexe arheologice. Așa cum menționam mai sus, în cursul lucrărilor anterioare (2009-2016) pe suprafața Centrului de Întreținere și Control au fost deja identificate complexe arheologice. Ca urmare a acestor complexe și-au păstrat numerotarea. Totodată numerotarea generală a complexelor o continuă pe cea a celor deja identificate, continuându-se cu CX 693, CX 694, CX 695... Din cele 250 complexe arheologice identificate 214 sunt morminte, 5 sunt locuințe, la care se adaugă un șanț și 30 de gropi. Săparea complexelor s-a făcut manual. Complexele arheologice au fost fotografiate și desenate uneori în mai multe etape pe parcursul desfășurării lucrărilor. Fiecare complex are o fișă individuală de cercetare.

Toate cele 214 morminte cercetate sunt de inhumatie fiind orientate aproximativ vest-est (unul singur este orientat est-vest). Dintre acestea, 6 sunt morminte de cai. Mormintele aparțin Necropolei I și Necropolei II, zona dintre necropole fiind delimitată de un șanț. Doar 9 morminte au fost descoperite nederanjate, restul fiind jefuite chiar în epocă. Ca urmare, inventarul funerar păstrat este unul redus cantitativ și constă din: accesorii vestimentare (cataramă, aplici, capete de curea), arme (în primul rând vârfuri săgeți, rar câte un

---

vârf de lance sau un cuțit de luptă), podoabe (cercei din bronz sau argint, mărgelile de diferite forme, dimensiuni și culori), obiecte de uz casnic (cuțitașe, fusaiole din lut, amnare și cremene) și puține vase de ofrande din lut. Mormintele pot fi datate epoca avară timpurie și mijlocie (cu o concentrare a lor mai ales în primele două treimi al secolului VII).

În urma cercetărilor din această perioadă s-a descoperit limita de sud și de est a Necropolei I, limita nordică fiind deja cunoscută. În schimb, Necropola II continuă spre est și sud-est, dincolo de limita suprafeței afectată de proiect.

La sud și sud-est de complexe funerare au fost identificate 33 de complexe noi de habitat din Așezarea II. Locuințele și gropile aparțin aceleiași epoci precum mormintele. Locuințele sunt adâncite în pământ, de formă patrulateră cu colțurile rotunjite. Inventarul lor consta mai ales din vase ceramice fragmentare. Gropile sunt circulare, de dimensiuni relativ mici. Unele au funcționat ca și gropi de provizii, altele fiind gropi de la stâlpii unor construcții de suprafață.

Descoperirile făcute evidențiază ceea ce cercetările arheologice din vecinătate au confirmat deja: această primă terasă a Arieșului a fost intens ocupată în epoca migrațiilor.

Note

- 1) Roman C. A., Nagy Sz., Piroška E., Tecar T. , Luna, jud. Cluj, punct: Nod Rutier, în CCA - campania 2013, 2014, p. 83-84. Pupeză P., Nagy Sz., Piroška. E., Roman C.A., Luna, com. Luna jud. Cluj, punct: Nod Rutier, în CCA - campania 2014, 2015, p. 100–101. Pupeză P., Nagy Sz., Piroška. E., Roman C.A., Luna, com. Luna jud. Cluj, punct: Nod Rutier, în CCA - campania 2015, 2016, p. 53–54. Pupeză P., Nagy Sz., Piroška. E., Roman C.A., Luna, com. Luna jud. Cluj, punct: Nod Rutier, în CCA - campania 2016, 2017, p. 85–87.

Informații suplimentare online

[Raportul 5888 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
